

77
's-Gravenhage, 19 december 1986.

Kabinet van de Minister-President

's-Gravenhage - Binnenhof nr. 20 - telefoon 070-61 40 31

Aan: de minister-president

Van: de coördinator

Betr.: verslag CVIN

Het doel van dit verslag is u te informeren over de activiteiten van het CVIN en van de VIC (Verbindingsinlichtingencommissie) in het afgelopen jaar en u te attenderen op ontwikkelingen op het gebied van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten welke in de komende tijd uw aandacht zullen vragen. Het verslag is door mij persoonlijk opgesteld zonder overleg met de hoofden van de diensten. Ik verzoek u daarom dit verslag als voor u persoonlijk te behandelen.

CVIN

- Het CVIN heeft in 1986 maandelijks vergaderd. De ontwikkelingen m.b.t. de binnen- en buitenlandse dreiging hebben geen aanleiding gegeven voor een CVIN-rapportage aan de MICIV;
- De onder mij ressorterende Werkgroep [REDACTED] (BuZA, IDB, BVD) heeft drie maal vergaderd om de situatie te bespreken, de inlichtingenbehoeften bij te stellen en de onderlinge samenwerking, waar nodig, te optimaliseren;
- De samenwerking binnen het CVIN was goed. Incidenten hebben zich in 1986 niet voorgedaan en de weinige problemen m.b.t. de onderlinge samenwerking werden in goed overleg opgelost;
- In 1986 zijn de hoofden BVD, IDB en MARID vervangen. Per 1 september 1986 is brigade-generaal C. Dekker benoemd tot hoofd van de (geïntegreerde) Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MID);
- Hoewel de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten nog niet van kracht is (wacht op behandeling door Eerste Kamer) wordt per 1 januari 1987 de integratie van de drie militaire diensten formeel van kracht. Vanaf die datum zal de integratie geleidelijk worden doorgevoerd en naar verwachting medio 1988 zijn voltooid;
- Door de integratie zal het aantal deelnemers aan het CVIN-overleg worden teruggebracht van acht naar vijf, t.w. coördinator, HBVD, HIDB, HMID en vertegenwoordiger van BuZA (AMAD). De instellingsbeschikking CVIN van 8 mei 1957 is overeenkomstig gewijzigd en de taakstelling CVIN tegelijkertijd aangepast. De wijzigingen zijn ter goedkeuring aan betrokken ministers voorgelegd en afronding wordt spoedig verwacht;

- Het kleiner aantal deelnemers en de deelname van AMAD aan het CVIN-overleg zullen, naar ik hoop en verwacht, de effectiviteit van het CVIN vergroten.

VIC

Nationaal peilnet

- Ter rekapitulatie moge dienen dat inlichtingen- en veiligheidsdiensten behoefte hebben aan plaatsbepaling van bepaalde radio-uitzendingen. In deze peilbehoefte wordt voorzien door een peilnet van vier peilers; deelnemers: PTT/RCD, BVD, MARID, LAMID en LUID;
- De situatie m.b.t. het peilnet, toch al niet florissant, is het afgelopen jaar nog verslechterd. Het was reeds bekend dat PTT/RCD zich omstreeks 1988/1989 uit het peilnet zou terugtrekken (oneigenlijke taak), nu heeft ook HBVD het principebesluit genomen de deelname te beëindigen;
- Binnen de VIC wordt onderzocht op welke wijze het peilnet in stand kan worden gehouden zonder deelname PTT en BVD. Ongeacht de oplossing zal het beheer van het peilnet geheel een Defensie-aangelegenheid gaan worden. Indien geen oplossing wordt gevonden houdt het peilnet op te bestaan, waarmee één van de toch al weinige eigen nationale mogelijkheden om inlichtingen te verwerven komt te vervallen en de afhankelijkheid van buitenlandse partners (verder) wordt vergroot.

TIVC/SATELLIETINTERCEPTIE

- De opbouw van het satelliet-interceptiestation verloopt volgens schema. In de periode 1986-1988 wordt de 2de fase uitgevoerd, gefinancierd door Defensie. De financiering van de 3de en laatste fase (1988-1990) moet te gelegener tijd nog worden geregeld (f. 2,5 mln);
- Zoals u weet heeft Defensie de voorwaarde gesteld dat BuZa en EZ de 3de fase medefinancieren. De weigering van BuZa en EZ tot nu toe voor medefinanciering is gebaseerd op argument dat interceptieprodukt niet bruikbaar zou zijn. In overleg met IDB en MARID/TIVC wordt door mij onderzocht op welke wijze het produkt kan worden geoptimaliseerd;
- Voor wat betreft de interceptie in het algemeen attendeer ik u op het feit dat de nieuwe Grondwet het telegraafgeheim beschermt en voor uitzonderingen een wettelijke regeling voorschrijft. Thans wordt deze interceptie uitgevoerd op basis van ministeriële machtiging, ondertekend door de vier betrokken ministers (MP, BuZa, Def, VW). Onder mijn voorzitterschap zijn besprekingen over een wettelijke regeling gaande met BuZa en Defensie. Deze regeling moet vòòr februari 1988 tot stand zijn gekomen.

Slotopmerkingen

Ik meen te mogen konkluderen dat de inlichtingen- en veiligheidsdiensten het afgelopen jaar naar behoren hebben gefunctioneerd. De BVD, met name op het gebied van de bestrijding van het terrorisme en zeker de IDB hebben hun slagvaardigheid vergroot. De integratie van de drie militaire diensten tot één MID zal de effectiviteit van deze dienst naar ik verwacht eveneens vergroten.

Niettemin kijk ik met zorg naar de toekomst i.v.m. de financiële kortingen en de voorgenomen personeelsredukties. Mijn zorgen gelden niet in de eerste plaats de relatief grote diensten als BVD en MID. Kortingen/redukties zullen ongetwijfeld pijn doen, maar zijn waarschijnlijk op te vangen zonder de effectiviteit van deze diensten al te zeer aan te tasten. Anders ligt dit bij de IDB, een toch al (te) kleine organisatie, gezien het takenpakket. Ik acht het mijn plicht u te wijzen op het feit dat m.i. de rek, als er al sprake was van rek, er bij de IDB volledig uit is. Ik ben tevens van mening dat het punt waarbij de IDB ongehoorzaam wordt voor de buitenlandse partners zeer dicht genaderd is en dat zelfs de vraag of de IDB nog kan blijven voortbestaan aktueel dreigt te worden.